

Förstudie för eventuell VM-ansökan till ett skidskytte-VM i Östersund

"Alla människor behöver bära en dröm för att nära sin framtidstro."
Anders Carlberg, Fryshuset.

För projektledningsgruppen:

Patrik Jemteborn, sammankallande projektgruppen SSSF
Ingemar Arwidson, generalsekreterare SSSF
Bengt Marsh, kommundirektör Östersunds kommun
Tommy Bengtsson, Peak of Innovation
Robert Petterson, Turismforskare

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte med förstudien

Med erfarenheterna från VM 2008, med dess positiva effekter, har tanken varit att ansöka om ännu ett VM i skidskytte i Östersund någon gång i framtiden. Vid ett möte den 28 januari 2011 med representanter från Östersunds kommun, Svenska skidskytteförbundet samt näringslivet i Jämtland Härjedalen (då representerat av Handelskammaren) bestämdes att en förstudie om en eventuellt ny VM-kampanj skulle genomföras.

Förstudiens syfte är att leverera ett grundläggande beslutsunderlag för Svenska skidskytteförbundet, Östersunds kommun samt regionen Jämtland Härjedalen att fatta beslut på huruvida

OM en VM-kampanj ska inledas och

NÄR i så fall den ska göra det samt för

VILKET VM, vilket år, man vid ett positivt utfall av ovanstående skall fokusera på.

En projektledningsgrupp tillsattes som fick uppdraget att genomföra denna förstudie för att belysa en rad områden som kan sammanfattas i ett antal frågeställningar. Dessa är:

1. Vilka är de identifierade effekterna eller konsekvenserna på samhällsekonomin samt inte minst skidskytteförbundets ekonomi? Enkelt uttryckt vad kostar ett VM-evenemang och dess föregående kampanjarbete och vad ger de investerade resurserna tillbaka? Här skall behovet av investeringar och värdet av arrangemanget för regionen särskilt belysas.
2. Kan tre symboliska ägare till en VM-kandidatur, SSSF, Östersunds kommun/regionen och näringslivet, stärka möjligheterna att bli utvald arrangör och om "JA" finns de förutsättningar som krävs?
3. Vilka förutsättningar finns och vilka fördelar respektive nackdelar kan ses, kopplat till fråga 1, sett ur ett medborgarperspektiv, regionen och värdkommunens ekonomiska utvecklingsperspektiv, idrottsperspektivet samt miljöperspektivet?
4. Vilka konsekvenser innebär det att Åre söker alpina VM samma tidsperiod och att därmed två VM kan komma att genomföras i regionen samma år?
5. Varför skall Östersund söka VM i skidskytte?

Därutöver skall kopplingen mellan WC-arrangemang och en VM-kandidatur belysas särskilt.

1.2 Projektledningsgrupp

Projektledare till förstudien har skidskytteförbundets informationschef Patrik Jemteborn varit vilken också satt i organisationskommittén under skidskytte-VM 2008.

Övriga i projektledningsgruppen:

Bengt Marsh,

Tommy Båtelson,

Ingemar Arwidson,

Kommundirektör Östersunds kommun.

Peak Innovation.

Generalsekreterare Svenska skidskytteförbundet.

Robert Pettersson,

Forskare, ETOUR.

1.3 Styrgrupp

Björn Eriksson,
sammankallande.

Ordförande för SSSF Advisory Board, Fd
ordförande i SSSF

Ann-Sofie Andersson

Kommunalråd/kommunstyrelsens ordförande
Östersunds kommun.

Franz Bergstrand

Ordförande Handelskammaren Mitt Sverige

Olle Dahlin

Ordförande Svenska skidskytteförbundet

1.4 Referensgrupperingar

För att fånga upp relevanta och strategiska inspel och erfarenheter till en så bred förstudie som möjligt har projektledningsgruppen tagit intryck från följande.

Uno Svaleryd

fd länsråd Jämtlands län.

Bertil Karlsson

fd Länsidrottschef och projektledare för förstudie
om OS 2014 Åre Östersund

Per-Erik Rönnestrand

Länsidrottschef och chef SISU idrottsutbildarna

Mats Forslund

VD Jämtland-Härjedalen Turism

Destination Östersund

genom Kjell Lundberg.

Övriga referenser. Se även bilaga 1.

1.5 Påverkande faktorer

En erfarenhet från VM 2008 är att det finns mycket i samordning och resursutnyttjande som kan göras effektivare. En rad exempel finns dokumenterade i *Final report VM 2008*. Vidare att förankringen bland samhällets alla aktörer som på ett eller annat sätt blir engagerade i ett så pass omfattande event som ett VM i skidskytte kan bli bredare genom en ordentlig förstudie.

SSSF underströk när direktiven gavs ut att erfarenheten av den senaste VM-resan 2008 var lite som att "hoppa bungyjump utan snöre" och att ingen person som i dag sitter i SSSF-styrelse vill ta den personliga risken om något går fel ekonomiskt.

Den grundläggande frågan i förstudien har därför varit att försöka identifiera de effekter eller konsekvenser på samhällsekonomin samt inte minst skidskytteförbundets ekonomi

som uppstår till följd av ett VM-evenemang och dess föregående kampanjarbete.

För regionen Jämtland Härjedalen men inte minst för Östersunds kommun kan ett VM i skidskytte innebära ett klart märkbart ekonomiskt uppsving i regionen. Detta hänger ihop med att när väl ett beslut är taget om att Östersund blivit tilldelad ett VM så startar en mängd olika ekonomiska aktiviteter. Framförallt handlar det om betydande investeringar i nya men också uppgraderingar av redan befintliga anläggningar, utbyggnad och förbättring av kommunikationer och annan infrastruktur, boendekapacitet m.m. Investeringar som förstudien ser kommer skattebetalarna och samhället till nytta och glädje även lång tid efter ett VM som i sig endast pågår under 11 dagar. I värdet av investeringarna ska också den framtidsstro och regionala stolthet som en expanderande region kommunicerar innan VM i uppbyggnadsfasen tas med.

Samtidigt som de positiva värdena med ett VM i skidskytte räknas upp ska i ärlighetens namn också de utmaningar som kan uppstå tas upp och bemötas. Det är framför allt utmaningar av ekonomisk natur som kan uppstå i samband med ett skidskytte-VM i Östersund.

Förutom tidigare nämnda risk för SSSF som riskerar konkurs om inte kampanjen är helt finansierad samt en ekonomi i balans för ett VM-genomförande finns självfallet risken för fördringar när det gäller investeringar i anläggningar m.m.

När det gäller att redovisa en siffra för de erforderliga investeringar i anläggningar och infrastruktur till stadionområdet som krävs för ett VM hänvisar förstudien till det utredningsarbete som Östersunds kommun genomför om skidstadions utveckling.

En annan diskussion och problemfrågeställning som brukar uppstå är oron över att de anläggningar och investeringar i infrastruktur som byggs riskerar stå oanvända efter VM eller mellan världscuperna i skidskytte utan att ge en långsiktig nytta. I den arbetsrapport som ligger till grund för denna skrift finns, framför allt beskrivet i bilagorna, en rad förslag på möjligheter som de anläggningar som byggs kommer vara till glädje för regionen och dess invånare samt tillresta gäster.

En annan risk där ökande kostnader kan uppstå är kostnader för att garantera säkerheten. I dag bedöms skidskytte som fredliga evenemang. I den debatt där bolag inom exempelvis fotbollen åläggs betala polisens säkerhetsinsatser är det enligt Polismyndigheten i Jämtlands län inte aktuellt för ett skidskytte-VM. Detta enligt polisen för att skidskytteförbundets verksamhet inte bedrivs i bolagsform.

2. Sammanfattning

2.1 Förstudiens bedömningar och förslag

Chanserna att vinna ett VM till Östersund bedöms som goda.

VM-kampanj

Eftersom de ekonomiska resurserna bedöms som osäkra, speciellt om man i kampanjen även ska utlova träningsläger för nationsförbunden, är förstudiens rekommendation att kampanjen ska förberedas för att bedrivas över tre år för att inkludera två alternativa VM-år.

Första inriktningen är att fokusera på att vinna kampanjen för VM 2017. Förlorar Östersund spelet om VM 2017 tar kampanjen ytterligare sats mot VM 2019 som är ett mycket tänkbart alternativ.

För kampanjarbetet inför VM 2019 förslås nedanstående gälla.

Att VM-kampanjen 2019 finner ekonomiska medel att även införliva kostnader för träningsläger för nationerna (*som ska betalas efter löfte om Östersund vinner VM-kampanjen*) före den 30 maj 2014. Detta är 90 dagar innan IBU-kongressen och den deadline som finns för att lämna in den skriftliga officiella ansökan.

Skulle inte kostnaderna för träningsläggen täckas före den 30 maj 2014 bör VM-kampanjen dras tillbaka då en sådan kostnad annars riskar att hamna mellan stolarna eller tillföras som en startkostnad för VM-budgeten vilket förstudien starkt rekommenderar ska undvikas.

Förlorar Östersund spelet även om VM 2019 finns möjligheten att Östersund kampanjar och söker om att få VM 2020 samt VM 2021 men då måste ytterligare likvida medel skjutas till för fortsatt kampanjarbete. Det steget har förstudien inte belyst. Beslut om både VM 2020 samt 2021 tas på IBU kongress första helgen i september 2016.

Skulle mot förmodan samtliga kampanjförsök misslyckas har ändå positiva effekter uppnåtts såsom att Östersund har stärkt sitt anseende som en stark årligen återkommande världscuparrangör samt att Östersund har salufört sitt varumärke internationellt.

VM-arrangemangets omedelbara förberedelser

I förstudien antas att ett av kampanjförsöken når väntat resultat. När väl Östersund fått ett VM föreslås följande åtgärder inledas omgående:

En projektledare för VM-organisation samt nyckelbefattningar i organisationskommittén tillsätts omgående. Detta för att inte tappa fart i den marknadsförings och grundläggande förankringsarbete i regionen som krävs. Ett brett regionalt engagemang är viktigt för ett framgångsrikt VM.

Införsäljning och bearbetningen av VMs nationella sponsorer och partners startar omgående. Därtill ska en nationell kommunikationsplan upprättas.

Kontakter med internationella reseoperatörer upprättas. Införsäljning till ett nytt evenemang

och destination för en operatör är ofta en tidskrävande process.

Utvecklingen av skidskyttestadion fortsätter enligt den dialog som förts med gruppen som gör Utvecklingsplanen för skidstadion. Detta för att svara upp till IBUs krav på en världscup och VM-arena. Utvecklingsplanen har emellertid ännu inte varit föremål för politisk behandling och i vilken omfattning investeringar kan ske har ännu inte diskuterats i kommunens ansvariga organ.

Utbildning och nyrekrytering av funktionärer på nyckelpositioner sker i takt med fortsatt utveckling av världscuptävlingarna.

Inventering av boende samt avtal med boende anläggningar för VM bör komma i gång omedelbart.

Samordna regionala och nationella organ och aktörer så att så många som möjligt i god tid ska få ta del av strategin och förstå sin roll i VM-tävlingarna.

Informationsmöten med regionens alla aktörer och privatpersoner hålls regelbundet.

2.2 Förstudien förslag till tidsplan för nyckelbeslut

- Förstudien lämnas från projektledningsgruppen och offentliggörs den 16 augusti.
- 20-21 augusti presenteras förstudien för SSSF-styrelse vid årsmötet.
- Östersunds kommun föreslås utarbeta ett tjänstemannaförslag med förstudien som grund. Om möjligt behandlas frågan redan på kommunstyrelsens första sammanträde efter överlämnandet av förstudien.
- Under oktober bjuds allmänhet och näringsliv in till ett öppet forum om skidskytte-VM. Här ska möjlighet till information och kommunikation med allmänheten beredas.
- Ekonomiska åtaganden för ett VM mellan SSSF och regionens offentliga och privata aktörer bör ske under perioden september - oktober. Föreligger inte sådana diskussioner parterna emellan rekommenderar projektledningsgruppen att en VM-kandidatur inte påbörjas.
- Beslut om VM-kandidatur senast den 1 november 2011.
- Presskonferens om ev VM-kampanj sker gemensamt den 3 november 2011.
- VM-kampanjen presenteras för omvärlden i samband med Östersunds världscuppremiär 30 november – 4 december 2011.

Ska processen med kampanj och VM fortsätta bör det även efter förstudien avslut fortsatt komma in synpunkter i öppet debattklimat.

2.3 Värdet för Östersund och regionen av att arrangera skidskytte-VM är stort

Förstudien poängterar följande argument för SSSF samt arrangörskommunen Östersund men även resterande Jämtlandsregionen med att stå som värd för ett skidskytte-VM.

De viktigaste argumenten är:

- En **stärkt identitet** för regionen som en följd av den ökande exponeringen i media m.m. under perioden från det att Östersund tilldelas VM till att det genomförs.
- Ett skidskytte-VM medför **ökat antal arbetstillfällen, högre skatteintäkter**, mm som får positiv effekt inte bara för kommunen utan hela regionen.
- En sannolikt **ökad turism till regionen**, vilket stärker turismnäringen som i dag pekas ut som en basnäring för Jämtland Härjedalen med en årlig omsättning på 3,8 miljarder SEK. Här är trenden med träningssturism som en reseanledning till regionen ett exempel på detta.
- Den ökade ekonomiska aktiviteten för med sig effekter som att **regionen blir mer intressant att investera i**, stimulansen av arbetsmarknaden förbättrar möjligheten att rekrytera kvalificerad arbetskraft och **utvecklar möjligheterna på arbetsmarknaden för ungdomar**, samt ger en positiv inverkan på inflyttning m.m.
- Positiva bestående effekter i form av **ökad kompetens och kunskap** till följd av de investeringar i modern teknik på stadion som krävs för att genomföra ett VM i modern tid. Investeringar som kommer Östersundarna till del i form av en fräsch och modern motionsanläggning gärna kopplad till Nationellt Vintersport Centrum (NVC). Östersund skapar ytterligare en möjlighet att förstärka sin redan tydliga profil med NVC och idrottsforskning och idrottsutbildning.
- Positiva effekter på samhällsekonomin bland annat till följd av **ökad möjlighet för näringslivet till profilering** och goodwill som anses som mycket stora värden. Förstudien gör således gällande att ett VM kommer att innebära en **positiv långsiktig effekt på samhällsekonomin**.

Dessutom ser förstudien nedanstående argument som betydelsefulla:

- Idrottens exponering ökar vilket anses bland annat gynna nyrekrytering av barn och ungdomar med **positiva effekter på både elitidrott och folkhälsa**. Här ska även SSSF tidigt förbereda sig på och satsa på fortsatt föreningsutveckling i hela Sverige.
- Ett skidskytte-VM får **stor betydelse även för andra idrotter och verksamheter vid sidan om skidskytte** då dessa gynnas genom de nya anläggningar som måste till på skidskyttestadion. Nya anläggningar bör utformas så de nyttjas av dessa verksamheter.
- Ett skidskytte-VM innebär en kraftfull stimulans för idrottsrörelsen i Jämtland Härjedalen men kanske speciellt för vinteridrotterna i synnerhet. Helt klart en inspirationskälla för skidskytteungdomar, ett **kunskapslyft för den lokala idrotten** till följd av ett ökat utbyte med utländska idrottare och tränare.
- Ett VM är en möjlighet för företrädare från olika delar av samhället att komma samman och arbeta mot ett gemensamt mål. Ett väl genomfört VM kan också skapa en känsla av **nationell stolthet och ”vikänsla”**.

Det är viktigt att påpeka att redan efter en genomförd kampanj kan det arbete som genomförts ge värdefulla erfarenheter och resultat som exempelvis utvecklade nätverk från

regionala till internationella sådana, erfarenhet från internationella kandidaturer som kan komma andra verksamheter till godo.

Enbart en VM-kampanj ökar förutsättningarna för internationalisering.

2.4 Tre symboliska ägare till VM stärker kandidaturen

Som ensam ägare till ett VM-evenemang har SSSF ett flertal gånger poängterat att VM-evenemanget 2008 var en ekonomisk berg och dalbana och lite som att "hoppa bungyjump utan snöre".

Den senaste världscupen 2010 i Östersund fick inte det ekonomiska utfall som önskades. Delar i orsaken är bakterien som förorenade dricksvattnet i kranarna i kombination med den långa perioden med extrem kyla plus att en tävlingsdag flyttats från helg till vardag. Den ekonomiska ersättningen för en vardagstävling är mindre samtidigt som arrangören fick ytterligare en tävling och produktionsdag vilken medförde större kostnader.

SSSF ser att en finansierings- och vinst/riskdelningsmodell måste utformas mellan intressenterna och eventuell extern part i form av ett Lol (Letter of Intent – skriftlig överenskommelse) innan formell ansökan sker.

SSSF kommer inte att riskera sin framtida verksamhet genom att ta hela risken för ett VM-arrangemang, vilket ej heller stadgarna tillåter.

I Östersunds kommuns Tillväxtprogram, som antogs av fullmäktige den 18 juni 2009, anges att kommunen skall aktivt arbeta för att fler stora evenemang arrangeras i kommunen. Utgångspunkten är att de stora arrangemangen medför ett ökat besöksantal till kommunen, högre intäkter för hotell, handel och övrig besöksnäring. Ett flertal såväl internationella som nationella rapporter pekar på vilken betydelse arrangemangen har ur besöks- och marknadsföringssynpunkt.

Detta är en utgångspunkt för kommunen idag att gärna delta i en dialog med idrottsrörelsen och näringslivet samt staten om stora internationella evenemang. I denna dialogen kan Östersunds kommunen vara en aktiv part – och är det gärna – men kommunens ställningstagande är att man förutsätter ett större ansvarstagande från stat och näringsliv.

Det som anses som mycket sannolikt är att regionen vid ett nytt skidskytte-VM återigen får ett marknadsmässigt och medialt uppsving där de stora vinnarna på dessa positiva effekter är näringslivet samt regionen i sig.

I Nationell Strategi för Svensk Besöksnäring står i Vision 2020 att läsa:

"Med fokus på hållbarhet ska vi fördubbla svensk besöksnäring på tio år. 2020 är besöksnäringen Sveriges nya basnäring. Resmålet Sverige är ett naturligt förstahandsval för den globala resenären. Näringen omsätter 500 miljarder kronor och erbjuder 35 exportmogna destinationer".

Jämtlandsregionen består av många mindre företag och ett fåtal större där ett tiotal är sponsorer på många av redan befintliga evenemang. Bland de företag som intervjuats för förstudiens räkning har majoriteten av företagen svårt att se så långt fram som åtta år men man är ändå positivt inställda till ett nytt VM i skidskytte och man vill vara med redan i kampanjen.

Ska regionen lyckas i sina ambitioner med att utveckla sina destinationer, vara en världsledande miljö inom forskning och affärsutveckling inom turism, sport och friluftsliv och ett nav för vintersporter måste sponsorskap för fortsatta world cup-tävlingar, en VM-kampanj och ett skidskytte-VM före år 2020 prioriteras högt på dagordningen. Sysselsättningen som genereras av enbart turismen ger löneskatter till Jämtlands län på totalt 605 miljoner kronor per år varav knappt 70% tillfaller kommunerna medan landstinget får 30%.

Utmaningen att verkligen få med företagen och dess intresseorganisationer att bidra med likvida medel kommer bli en parallell process under hela kampanjen.

2.5 Konsekvenser av att regionen kan stå som värd för två VM-arrangemang samma år

Under arbetet med förstudien har det noterats att Svenska skidförbundet söker ett alpint-VM 2017 i närliggande Åre. Skulle inriktningen mot 2017 misslyckas finns planer på fler kandidaturer senare.

Svenska skidförbundet och SSSF är i dag medvetna om en eventuell "VM-krock" kan uppstå om båda förbunden genomför lyckade kampanjer. Om VM-arrangemangen tilldelas regionen samma år bör ett gemensamt arbete tidigt inledas för att optimera resurserna. Framför allt bedömer förstudien att arrangemangen inte ska genomföras under exakt samma tidsperiod men att de kan äga rum med ca 10-14 dagars förskjutning.

Vid ett konstaterande att både Östersund och Åre står som värd för var sitt VM bör en gemensam arbetsgrupp snarast bildas för att där fokusera på gemensamma lösningar där saker som besparingar, effektiviseringar och fler synergjarbeten tas fram. Ett samarbete redan under kampanjperioden bör övervägas.

Skidförbundets alpina VM-ambitioner är inte ett argument för Östersund att avstå en kampanj för ett skidskytte-VM samma år. Samordningsfördelar bör eftersträvas.

Risken är också att man hamnar i ett läge av att alltid vänta ut Åre och att Östersund då från internationellt perspektiv bedöms som kraftlös.

2.6 Hur stora är Östersunds chanser att få ett VM i skidskytte?

Förutsättningen att vinna en VM-kampanj är att vid IBUs kongress få majoriteten av de röstande Nationsförbunden, totalt 69 st, att rösta på Östersund.

Sveriges har ett gott renommé i skidskyttevärlden.

Inte minst som arrangör från det senaste VM:et 2008 i Östersund men även de efterföljande

världscuptävlingarna. Östersund har ypperliga väderförhållanden samt en stadion med goda grundläggande förutsättningar och som efter justeringar för det rent idrottsliga aktiviteterna återigen kan få arenan att, som efter VM 2008, bli klassad som den bästa i världen. Det mest akuta för Östersund i dag är avsaknaden av ett logistikcenter innehållande framför allt mediacentrum och antidopningslokaler på själva stadionområdet.

I den dialog som skett med de representanter som tar fram underlaget för skidstadions utveckling är de behov som krävs för fortsatta världscuptävlingar täckta. Planen är emellertid ännu ej behandlad politiskt varför det i dagsläget inte är möjligt ange annat än att kommunen under en följd av år satsat på kontinuerlig utveckling av skidstadion. Tillfälliga byggnationer som därutöver behövs för ett VM anser förstudien rent logistiskt kunna kompletteras enligt de planer som finns redovisade i skidstadions utvecklingsplan.

När det gäller allmänhetens inställning till ett VM är uppfattningen att merparten av de besökare som svarade på ETOURS undersökning i samband med VM 2008 önskar att Östersund ska ta på sig värdskapet för ett nytt VM i skidskytte. Dock har frågan inte ställts på sin spets om det kan ske till "vilket pris som helst". Utmaningen bedöms vara att skapa en insikt i de fördelar och utmaningar som ligger till grund för ett nytt VM. Det kan göras genom exempelvis informationsinsatser för att skapa ökad delaktighet och engagemang.

Ovanstående i kombination med en järnvilja att göra en riktig VM-fest på stan anses som goda förutsättningar för en framgångsrik ansökan för ett VM. Av den anledningen bör också företrädare för näringslivet, kommunen/regionen samt SSSF tillsammans vara representerade på IBU-kongressen för att symboliskt kommunicera detta.

På frågan om Östersund och regionen kan tillgodose de omfattande krav på boende för deltagare, media, sponsorer med flera är svaret ja. Alternativ och förslag till lösningar utöver de boenden som finns i dag finns beskrivet i Arbetsrapport för eventuell VM-ansökan till ett skidskytte-VM i Östersund.

Vidare ser förstudien fem huvudargument för att lyckas:

1. En sportsligt framgångsrik nation inom respektive idrott har stora förutsättningar att lyckas med sina VM-kampanjer. Den egna nationens publikengagemang i sitt landslag har en direkt koppling till hur det internationella samfundet värderar om mästerskapet skall bli en medial framgång. Sverige är en framgångsrik skidskyttenation som på senare år presterat och placerat sig väl och tagit medalj vid såväl, JVM, militära VM, World Cup, VM och OS. De senaste årens framgångar och att SSSF ser att fler unga skidskyttar är under utveckling gör att Sverige vid ett VM på hemmaplan med stor sannolikhet har några egna stjärnor att sätta sitt hopp till.

2. Östersund är numera en av världens främsta arrangörer av de tilldelade världscuptävlingarna. Det VM som arrangerades 2008 anses fortfarande i skidskyttevärlden som det bästa i modern tid. Efter Östersund har två mindre lyckade VM arrangerats. 2009 i Pyong Chang Sydkorea samt 2011 Khanty Mansiysk Ryssland.

Arrangörskommunen Östersund med tilltänkta närliggande samarbetsorter såsom Åre har planer på att utveckla både idrottsanläggningar och infrastruktur.

3. Sverige flyttat fram sina positioner inom IBU genom namn som Kari Korpela, Tommy Höglund och nu senast Björn Eriksson vilka samtliga finns invalda i olika kommittéer inom IBU.

4. Den konkurrens som förstudien förutspår från andra potentiella värdnationer är inte överdrivet stark särskilt till en ansökan för VM-året 2019. Detta eftersom starka konkurrenter som Antholz och Oslo då redan torde fått var sitt VM.

5. SSSF har genom de tidigare misslyckade och senaste lyckande ansökningen dragit viktiga lärdomar och erfarenheter som kommer väl till godo i ett nytt kampanjprojekt.

2.7 Kostnader & finansiering för en kandidatur samt ett VM.

De första kostnaderna för en VM-kandidatur uppstår i samband med att kampanjen inleds vid Östersunds världscup i december 2011.

Kostnaden för kampanjen för VM 2017, för vilket det beslutas om första helgen i september 2012, beräknas till ca 2,5 miljoner SEK.

Skulle ytterligare ett försök behövas går kandidaturen vidare för ett VM 2019 vilket IBU-kongressen tar beslut om första helgen i september 2014. En sådan ytterligare kampanj beräknas kosta 3,4 mkr.

Totala kandidaturkostnaden över tre år och i så fall två försök budgeteras till ca 5,9 miljoner SEK.

Arrangörer som vunnit VM-kampanjer har inför de senaste mästerskapen erbjudit gratis boende och resa för de tävlande nationernas aktiva under respektive VM. Detta har bevisligen påverkat möjligheterna att vinna VM-omröstningen.

Ett alternativ till detta som förstudien ser är istället att erbjuda ett träningsläger som sportslig förberedelse på VM-arenan för de övriga nationernas aktiva i Östersund.

Det senare alternativet skulle kunna ses som ett väl grundat argument gentemot nationerna att även fortsättningsvis förlägga delar av sin förberedelse inför kommande världscupsäsonger i Östersund.

Väljs det alternativet inför en kampanj för VM 2019 uppskattas den kostnaden till ytterligare ca 3,8 miljoner SEK. Anledningen till att det alternativet inte ses som realistiskt inför VM 2017 är att möjligheterna att finansiera det bedöms vara begränsade.

Eftersom inriktningen är att finansiera kampanjen med en tredjedel privata medel kommer kampanjarbetet i sin inledning att i första hand finansieras med enbart offentliga pengar. Detta för att finansieringen av näringslivets tredjedel bedöms ta något längre tid att "sälja in". Med ett snabbt och resolut engagemang från det regionala näringslivet kan det också gå snabbare än bedömt.

Som tidigare nämnts har förstudien inte kunnat få uppgifter om en kostnad för erforderliga investeringar på stadion. De kostnader som nämns i förstudien är prognostiserade kostnader som arrangören av VM-tävlingarna har för genomförandet.

I den här förstudien uppskattas kostnaderna för tävlingsarrangören av VM till runt 60 miljoner SEK. Som en jämförelse kostade VM 2008 strax under 40 miljoner SEK.

Uppskattade intäkter och finansieringen av VM-genomförandet fördelas med bidrag från IBU och offentligt stöd till runt 24 miljoner. Resterande är försäljning fördelat på sponsorer till 28 miljoner. Biljettintäkter till 24 miljoner. Den sista knappa 10 miljonerna finansieras genom försäljning av souvenirer, catering samt tjänster och varor.

2.8 Sambandet mellan de årligen återkommande världscuptävlingarna och en VM-kandidatur är avgörande

Östersund har jobbat hårt i sin strategi för världscuptävlingarna och är i dag en av sju destinationer som i dag ses som mer eller mindre givna årligen återkommande världscuparrangörer.

Det är viktigt att vara medveten om att det ständigt dyker upp fler konkurrenskraftiga aktörer som vill och som får arrangera världscuptävlingar. Precis som Östersund så har övriga årligen återkommande världscuparrangörerna nyligen haft eller kommer att arrangera ett VM i närtid.

Förstudien konstaterar att om Östersund och Svenska Skidskytteförbundet har som ambition att fortsatt vara permanent världscuparrangör finnas det ett samband med att finnas med på VM-kartan med jämna mellanrum. Man kan i vilket fall inte bortse från sannolikheten att om man inte skickar signalen att man vill arrangera ett VM så kan fördelningen av de permanenta världscuptävlingarna vara i fara.

Den direkta kopplingen mellan världscuparrangemang och VM i skidskytte bedöms vara en avgörande förutsättning för båda evenemangen.

På kort sikt kräver detta faktum att satsningarna på fortsatta världscupsarrangemang i Östersund efter säsongen 2013/14 fortsätter.

Bilaga 1 - Förstudiens referenser & referensmaterial

För att få en så bred bild som möjligt om vad regionen önskar, efterlyser och ibland kräver för en VM-kampanj har intervjuer gjorts med en rad funktionsföreträdare ur både näringsliv och offentlig förvaltning.

Djupare intervjuer och samtal har förts med nedanstående personer.

- Niclas von Essen, brandingenjör, Räddningstjänstförbundet Jämtland
- Inga-Lill Persson, områdeschef akutområdet Jämtlands läns landsting
- Britt-Marie Stolt, Chef Ambulansen, Jämtlands läns landsting
- Folke Westman, säkerhetssamordnade Polisen i Jämtlands län
- Lennart Mörtzell, utredare område Frösö Park
- Roger Hedlund & Michael Altin, Camp Södergren
- Jerry Kokesh, Editor – IBU Magazine & Biathlonworld.co
- Björn Rentzhog, VD & koncernchef Persson Invest
- Tomas Karlsson, VD, Wist Last & Buss
- Jerry Moe, VD Office AB Östersund
- Håkan Thorén, VD Thoréns
- Daniel Kindberg, VD Fältjägaren Fastigheter
- Pia Sandvik-Wiklund, VD Länsförsäkringar Jämtland
- Liselotte Johansson, handläggare skidstadions utveckling
- Malin Cederth Wahlstrom, projektledare för Östersunds kommun 65 000 invånare
- Kaj Lundin, informationsansvarig Jämtkraft
- Kristina Andersson, informatör Jämtkraft
- Åke Hjelm, ordförande Jämtland/Härjedalen Skidskytteförbund
- Niklas Carlsson, VD World Cup ÅRE samt alpin chef Svenska skidförbundet
- Sven Ringwall, vice ordf Östersunds bostäder
- Anders Nilsson, Läns kulturen, Estrad Norr
- Jimmy Eriksson, Läns kulturen
- Erik Hanssen, informationschef Oslo kommune
- Johan Palm, Kultur och fritidsnämnden Östersunds kommun
- Sten Strömgren, Engcon AB
- Lars Rönnestrand, Engcom Sweden AB
- Claes Ahlström, informationschef Länsstyrelsen Jämtlands län
- Gun Kjellerstrand, informationschef Jämtlands läns landsting
- Nina Fållbäck-Svensson, bitr landstingsdirektör Jämtlands läns landsting
- Frank Ström, marknadsansvarig Svenska Handbolls förbundet

Referensmaterial:

- Arbetsrapport för eventuell VM-ansökan till ett skidskytte-VM i Östersund (Patrik Jemteborn, SSSF)
- Förstudie - Utvecklingsplan för Östersunds skidstadion (ÖK, Bengt Gryckdal, Liselotte Johansson)
- Förstudie Frösö Park fd F4 (Vasallen, Peak I, förf Lennart Mörtzell)
- Regional Evenemangsstrategi Jämtland Härjedalen 2010-2010 (JHT)
- Tillväxtprogram 2009-2013 Östersunds kommun (beslutad KF 2009-06-28, §95)
- SLUTRAPPORT Skidskytte-VM 2008 – effekter av, Vinterfestivalen och Biathlon 2008 (ETOUR)
- Samhällsekonomiska effekter av ett vinter-OS Östersund Åre 2014 (Statskontoret)
- VISION, MÅL, STRATEGI, Jämtland-Härjedalen för Besöksnäringen (JHT)
- Nationell strategi för Svensk besöksnäring (Svensk Turism)
- Huvudrapport Handbolls-VM 2011 (Turismens Utrednings Institut)